

Kursbeskrivning & riktlinjer för Ämnes-VFU II

Syftet med den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) är att förankra lärarutbildningen i konkreta och praktiska erfarenheter av undervisning och lärande. Målet är att få en växelverkan mellan den högskoleförlagda och den verksamhetsförlagda utbildningen, mellan teori och praktik. Reflektionen och diskussionen tillsammans med lärarna i verksamheterna är viktiga komponenter för att studenterna ska kunna sätta sig in i och förstå komplexiteten i läraryrket.

(ur VFU-guiden)

Examinator & kursansvarig: Pernilla Johansson

Välkommen till kursen Ämnes-VFU II

I den här kursen ska du tillämpa dina kunskaper från tidigare kurser, det vill säga, det är nu teori ska omsättas i praktik. Under denna fem veckor långa VFU-period ska du träna på och fördjupa ett relationellt, individanpassat och didaktiskt ledarskap med särskilt fokus på undervisning i ämnena svenska, SO och NO/Teknik. Det innebär att du måste återknyta inte bara till de tidigare utbildningsvetenskapliga kärnkurserna som *Ledarskap, didaktik och lärande, Ledarskap och lärande* och *Utvärdering och specialpedagogiska perspektiv*, utan även till ämneskurserna *Svenska I, Samhällsorienterande ämnen* och *Naturvetenskapliga ämnen/teknik* som du läser denna termin.

Förseminariet ges under kursen i NO/Teknik. VFU-perioden börjar v. 16 och avslutas med efterseminariet enligt schema. Du ska se till att bjuda in din handledare i din VFU-portfölj i god tid före VFU-perioden börjar.

Riktlinjer

Under denna VFU ska du undervisa i ämnena svenska, SO och NO/Teknik, men du kan även undervisa i andra ämnen utöver dessa om det finns möjlighet. Du ska nu fördjupa din ledarskaps- och didaktiska kompetens utifrån de teoretiska perspektiv, beprövad erfarenhet och vetenskapliga utgångspunkter som du har läst om i tidigare kurser. En central del är att kunna skapa och upprätthålla relationer med eleverna, anpassa ditt sätt att kommunicera och att leda klassen med tydlighet och med struktur. Ytterligare områden som är viktiga är att kunna planera undervisning och teman utifrån konstruktiv länkning, att formulera och tydligt kommunicera konkreta lärandemål, och att kunna omvandla ämneskunskapsstoff till en begriplig nivå för målgruppen elever.

Du tränar på att inkludera alla elever i undervisningen, att väcka deras intresse och nyfikenhet samt gör alla delaktiga. Denna VFU är ett tillfälle att träna på att vara lärare och undervisa i de nya ämnena, och det är först i slutet av perioden som bedömningen av dina färdigheter ska göras. Försök därför att utmana dig själv kring det som känns svårt. Våga misslyckas för att utvecklas! Se över bedömningsmatrisen för att få en uppfattning om vilka krav som ställs under din VFU-period. Ha hela tiden med denna och progressionsmatrisen för att stämma av med din handledare att du är på väg mot målen i bedömningskriterierna.

Din arbetstid är 40h/vecka och du ska vara på skolan minst 35h/vecka. Du ska delta som rastvakt, vid möten, APT och alla andra uppdrag och aktiviteter som läraruppdraget innebär och som din handledare och dennes kollegor deltar vid. Om din handledare inte är på skolan vid något tillfälle eller har en stor del av sin arbetstid på fritids, kan du följa någon annan i kollegiet. Tänk på att du behöver planera din undervisning under din arbetstid på skolan. Ibland krävs det att man också behöver ta tid för planering under de fem återstående timmarna av arbetsveckan. Dessa fem timmar kan också ägnas åt att skriva reflektionsloggar inför handledningssamtalen. Planera in tiden för att skriva reflektionsloggarna så att du hinner med det inför samtalet.

Inför VFU

Inför VFU (exempelvis på VI-dagar i NO/Teknik) ska du kontakta din VFU-handledare för att stämma av vilka områden du ska undervisa i och framför allt är det viktigt att ni kommer överens om vad dina första undervisningsmoment ska innehålla och när de ska genomföras. Förbered sedan så mycket du kan inför ditt första undervisningstillfälle. Tänk på att använda dig av metoder och material som du har med dig från ämnes- och UVK-kurserna. Du planerar inte hela VFU-perioden i förväg utan detta görs i samtal med handledaren när perioden startar. Du ska som tidigare nämnts bjuda in handledaren till din VFU-portfölj. Här ligger riktlinjerna som du måste läsa igenom och också tänka på att gå igenom med din handledare så att du säkerställer att denne är informerad om uppdateringar.

Målen som du ska uppnå finns i underlaget för bedömningsrapporten. Skriv ut underlaget och ta med till din VFU och använd dokumentet vid handledningstillfällena. Ha även progressionsmatrisen tillgänglig under VFU:n för att kunna staka ut din riktning mot målen tillsammans med din handledare.

Under VFU

Under den första veckan av din VFU-period ska du komma i gång med att planera dina undervisningsmoment och därför är det inte lämpligt att lägga in för mycket undervisning den veckan. Första veckan behöver du dessutom tid för att bekanta dig med klassen, observera handledaren och eventuellt andra lärare och allmänt vara en del av läraryrket. När du planerat momenten är det lättare att öka undervisningstiden så att du får träna tillräckligt för att utveckla såväl dina ledarskaps- som undervisningsfärdigheter. Det innebär att din undervisningstid ökar under perioden, och du ska få möjlighet att träna, testa, misslyckas och testa igen innan du bedöms. Bedömningen görs i princip sista dagen på VFU-perioden.

Be handledaren filma och fotografera med skolans digitala verktyg/platta för att dokumentera dig i undervisningen. Filmen/foton ska sedan användas som underlag för de formella handledningssamtalen. Tänk på att mer informella samtal med handledaren i anslutning till din undervisning är värdefull konstruktiv återkoppling. Det är därför viktigt att föra anteckningar och reflektera kring din undervisning varje dag.

Reflektionsloggar, självvärdering och inlämning av bedömningsrapport

Du ska lägga in en skriftlig reflektionslogg i din VFU-portfölj varje vecka som din handledare tar del av inför handledningssamtalet. Använd mallen för reflektionslogg som finns i portföljen. Under rubriken ”Inför samtal med VFU-handledaren” reflekterar du över det som du planerade och utförde under din lektion/aktivitet. Din reflektionslogg ska utgöra ett underlag för handledningssamtalet.

Lägg in din reflektionslogg i din VFU-portfölj. Under denna VFU-period innebär det att du gör fem reflektionsloggar som ska laddas upp i portföljen. Koppla till minst ett lektionspass per ämne, det vill säga undervisning i svenska, SO och NO/Teknik, så att du får handledningssamtal kring respektive ämne. Se gärna till att du också har filmat vid dessa pass. Din handledare återkopplar muntligt på din logg. Efter handledningssamtalet

reflekterar du för dig själv skriftligt i loggen under rubriken "Efter samtal med VFU-handledaren". **Denna del behöver du inte lägga upp i din portfölj.** Tänk på att också skriva fram hur du kan utveckla ditt lärarskap framöver.

Efter avslutad VFU utgår du från reflektionsloggarna för att skriva din självvärdering. Du kan inte ha med allt innehåll i dina loggar utan du måste göra ett urval när du skriver din självvärdering. Men det betyder att i praktiken påbörjar du din självvärdering genom arbetet med reflektionsloggarna eftersom dessa utgör underlag för självvärderingen. Använd den kursspecifika mallen för självvärdering som finns på Blackboard.

Skriv ut underlaget för bedömning och ha med under hela VFU-perioden. I slutet av VFU-perioden samtar du med din handledare om måluppfyllelsen i bedömningsrapporten. Handledaren skriver in sin bedömning direkt i VFU-portalen.

Sammanfattning

Inför VFU:

- kontakta handledaren om undervisningsmoment för första tillfället
- bjud in din handledare till din VFU-portfölj
- gör en planering för ditt/dina första undervisningsmoment och ladda upp i din portfölj

Under VFU:

- planera och genomför undervisning i svenska, SO och NO/Teknik
- se till att handledaren filmar sekvenser av dina lektionspass
- skriv fem reflektionsloggar och ha fem handledningssamtal
- observera och delta i läraruppslagets olika aktiviteter

Efter VFU:

- skriver klart självvärderingen utifrån påbörjade reflektionsloggar och samtal respektive uppgifter vid efterseminariet.

Seminarier i kursen

Förseminarium enligt schema: Läs igenom VFU-guiden och riktlinjerna för perioden. Se över bedömningskriterier och progressionsmatris.

Efterseminarium enligt schema:

- Skicka in och ta med en lektionsplanering i respektive ämne. Se information på Blackboard.
- Ta med kurslitteratur och ev från referenslistan från kurserna i svenska, SO och NO/Teknik.

Om inte samtliga VFU-dagar är genomförda vid tidpunkten för efterseminariet ska du meddela VFU-ansvarig. Självvärderingen lämnas in på en anvisad inlämningsplats på Blackboard när hela perioden är genomförd.

Kursmål och bedömning

Handledaren kryssar i måluppfyllelsen och ger formativ bedömning i bedömningsrapporten. Bedömningsrapporten är ett underlag för betygsbedömningen som görs av examinator. Denna del av bedömningen omfattar 6hp. Självvärderingen och seminarier omfattar övriga 1,5hp. För att uppnå VG på kursen krävs VG på båda examinationernas provkoder.

Bedömningskriterierna i bedömningsrapporten avser uppfylla följande kursmål:

<i>Kursmål som ska uppnås</i>	<i>Område i bedömningsrapporten</i>
- förklara och underbygga sin kommunikation, sitt ledarskap och sin hantering av konfliktsituationer och grupprelaterade problem i relation till teoretiska perspektiv, vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. - kommunicera muntligt och skriftligt med elever på ett adekvat och begripligt sätt - interagera, skapa och upprätthålla relationer med elever och bemöta såväl individen som gruppen utifrån ett situationsanpassat sätt - uppmärksamma och medverka till att bemöta och hantera uppkomna konfliktsituationer och problemsituationer inom och mellan grupper - med kontroll och struktur leda elever i klassrumssituationer och i undervisningsmoment	A1. Kommunikation A2. Relations- skapande A3. Struktur
- beskriva och förklara korrekt och relevant ämneskunskap i de aktuella undervisningsämnena - beskriva och förklara hur bakomliggande didaktiska teorier och metoder underbygger de egna didaktiska valen. - förklara och underbygga undervisnings- och återkopplingsmoment som knyter an till läs- och skrivinlärning, kommunikation och språkutveckling - förklara och underbygga resultat av kartläggning, analys, utvärdering och bedömning av elevers kunskaper och lärande i relation till teoretiska perspektiv, vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet - utifrån konstruktiv länkning formulera och kommunicera konkreta lärandemål - planera undervisning som motiveras utifrån ämnesdidaktiska och teoretiska perspektiv och utifrån elevers behov - genomföra undervisning i såväl enskilda ämnen som i tematisk och ämnesintegrerade moment, - omvandla kunskapsstoff i de aktuella ämnena till en för eleverna adekvat nivå samt använda ett adekvat ämnesspråk och relevanta ämnesbegrepp - planera och genomföra undervisning med varierande strategier och didaktiska metoder, inklusive anpassningar utifrån elevers individuella behov för att främja delaktighet och engagemang i lärandeprocessen. - använda vanliga missuppfattningar, symboler, metaforer och/eller analogier för att förtydliga ämnesinnehållet - integrera och beröra styrdokumentens värderingar i undervisning - utvärdera och bedöma elevers kunskaper och måluppfyllelse i de aktuella ämnena - tillämpa återkoppling som tydliggör elevens utvecklingsbehov - motivera sitt ledarskap och undervisning utifrån teorier och metoder om ledarskap, didaktik och lärande	B1. Planering B2. Undervisning & lärande B3. Ämneskunskaper & ämnesspråk B4. Utvärdering & bedömning av elevers lärande & kunskaper
- reflektera kring uppkomna pedagogiska situationer med beaktande av barns rättigheter, likvärdighet, jämställdhet och mångfald utifrån etiska aspekter och nationella styrdokument - inta ett professionellt yrkesetiskt förhållningssätt samt möta elever och vuxna i skolverksamheten med ett empatiskt förhållningssätt	C. Professionellt förhållningssätt
- kommunicera en självvärdering med ett adekvat och akademiskt språkbruk, och använda teoretiska begrepp för att tydliggöra samband, konsekvenser och utvecklingsområden - kritiskt reflektera och utvärdera sitt ledarskap, sin planering och genomförda undervisningsmoment i relation till ämnesdidaktiska begrepp och teorier - identifiera utvecklingsbehov och formulera konkreta mål för att förbättra sitt ledarskap och sin ämnesdidaktiska kompetens	D1. Kritisk reflektion kring den egna undervisningen, lärarrollen & utveckling

Närvaro/Frånvaro

När det gäller närvaro på VFU är det övningsskolans skolans start- och sluttid som gäller. Det är viktigt att du är närvarande alla dagar under din VFU. Om du blir sjuk måste du meddela din skola att du inte kan komma. Frånvaro tas alltid igen vid ett annat tillfälle. Vid längre frånvaro bör dagarna tas igen så sammanhängande som möjligt och i så nära anslutning som möjligt till den ordinarie VFU-perioden. Om du inte har genomfört alla dina dagar väntar du med att lämna självvärderingen tills samtliga dagar har tagits igen och din handledare har skrivit in din måluppfyllelse i VFU-portalen. Informera alltid kursens examinator om du inte har kunnat genomföra alla dagar inom ordinarie VFU-period.

Om du som student avviker från VFU utan att kontakta övningsskolan eller examinator/kursansvarig ges betyget U för en icke genomförd VFU. Handledaren rapporterar in eventuellt genomförda dagar och eventuellt uppfyllda mål i VFU-portalen.

Tänk på:

Tänk på att när du ska göra VFU på en **ny** övningsskola ska du enligt skollagen (2010:800) visa ett utdrag ur belastningsregistret för skolans rektor. Ha alltid ett aktuellt registerutdrag i din VFU-pärm! Länk till Polisen finns på VFU-hemsidan: <http://www.hh.se/vfu>

Om du har frågor gällande VFU:n så titta i första hand i VFU-guiden som du hittar på hemsidan: <http://www.hh.se/vfu>

Ha en trevlig och lärorik VFU!